

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XXIV. Acernen. residentiaë & Vicarii. An Episcopus, neglecta residentia in Civitate & Ecclesia Cathedrali, illam habere possit, ac Tribunal erigere pro toto tempore in aliqua parte diœcesis; et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

nutentionem vel reintegrationem petere valeat, adversus eum, cui ipsemet alienavit, quamvis ageretur de rebus merè temporalibus, multò magis in hac materia, in qua longè major juris resistentia concurrat, nedùm ob speciales prohibitiones, quæ in *dicta extravag.* & alibi per Pontifices factæ fuerunt super alienatione bonorum & jurium Ecclesiæ, sed etiam ob generalem dispositionem, vel rationem juris communis prohibentem ut supra, etiam in Principibus scissuram vel diminutionem propriæ dignitatis, undè metiendo voluntatem à potestate, dicendum est, hujusmodi concessiones remanere potiùs benevolas, & merè præcarias, ad ipsius concedentis nutum quandomcumque revocabiles, multò magis successoris.

Hinc proindè cum post disputationem jam habitam super consimili præensione, me consulisset clerus Oppidi *Corati*, instando pro assumptione judicii contra Archiepiscopum *Tranen.* nolentem consimilia prædesorum Archiepiscoporum privilegia observare, Consului, ut omninò ab hujusmodi assumpto abstinere, sed cum precibus ac verbis urbanis curaretur hujusmodi observantiam de facto obtinere, incutiendo solum cum hujusmodi privilegiis, & retroacta observantia verbaliter aliquem litis timorem, semper tamen effugiendo experimentum, Ad instar habentis sclopum in manibus absque pila seu globulo, vel gladium inutilem in vagina, cum similibus, Undè propterea sæpius experientia dedit, quod ex imprudentia, vel partium, vel defensorum & consulentium, amissa penitus fuerunt cum judiciali experimento illa jura, quæ cum clipeorum famæ & existimationis, taliter qualiter juxta temporum & superiorum oportunitates conservabatur, ut patet ex *Tolet.* & tot aliis jurisdictionalibus *hoc tit. & in Syontina Cathedralitatis sub tit. de præmiuentis disc. 2.* cum similibus.

**ACERNEN. RESIDENTIÆ
ET VICARI I
PRO
CAPITULO CATHEDRALIS
CUM
EPISCOPO ET CLERO
OPPIDI MONTIS
CORVINI.**

Casus decisus per Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium, & per Rotam pro Capitulo.

An Episcopus, neglecta residentia in Civitate & Ecclesia Cathedrali, illam habere possit, ac Tribunal erigere pro toto tempore in aliqua parte diocesis; Et quatenus id concedatur, An possit Capitulum Cathedralis prætendere, pro Civitate deputandum esse Vicarium Generalem independentem ab alio Vicario Generali assistente penes Episcopum.

Et de jurisdictione Capituli sede vacante, cum facultate deputandi Vicarium, An illa respectu loci, vel partis diocesis, esse possit penes Capitulum Collegiatæ vel clerum ejusdem loci, privativè ad Capitulum Cathedralis.

S Y M M A R I U M.

- 1 **F** Acti series.
- 2 **D**ecisio Sac. Congregationis circa residentiam Episcopi.
- 3 **D**e alio casu controversia circa jurisdictionem Capituli sede vacante.
- 4 **D**ecisio Sac. Congregationis in dicto alio puncto.
- 5 **E**piscopus non teneatur habere Vicarium Generalem & si velit non nisi unicum, etiamsi essent duæ dioceses.
- 6 **N**eque in hoc attenditur observantia, quia est actus facultativus.
- 7 **V**icarius particularis pro Civitate vel certo loco, etiamsi habeat titulum Generalis, in effectu est foranens.
- 8 **E**piscopus pro majori parte anni debet residere in Civitate & apud Cathedrali.
- 9 **I**ntemperies aeris vel alia incommoditas, an excuset Episcopum à residentia in Cathedrali.
- 10 **D**e interpretatione Conc. Trid. circa residentiam in Cathedrali, dum videtur verbis hortativis.
- 11 **D**ispositio extravag. ambit. de reb. Eccles. non alien. procedit etiam in juribus incorporalibus, & jurisdictionibus.
- 12 **S**ubalienatione prohibita, venit etiam transactio.
- 13 **D**e materia Beneplaciti Apostolici presumpsi ex lapsu temporis, quando intret necne.

D I S C. XXII.

Um parva diocesis Acernen. constituta sit ex ipsa exigua Civitate, quodam castro nuncupato *Gauro*, & ex parte, licet notabiliore, Oppidi *Montis Corvini*, quod juxta illius regionis usum, divisum est in plures pagos seu vicos, quorum aliqui sunt hujus diocesis, alii verò *Salernitana*, observantia dedit quod ob hujus loci majorem commoditatem, ac etiam aeris amœnitatem, ibi Episcopi residere pro majori tempore consueverunt, Ut autem Capitulum Cathedralis ipsaque Civitas in hoc acquiescerent, consueverunt Episcopi pro tempore, pro ipsa Civitate deputare Vicarium particularem, cum titulo & potestate Vicarii Generalis, & independentis ab alio Vicario Generali apud ipsos Episcopos residente; Cum autem modernus Episcopus dictam deputationem facere recuset, evocando Canonicos Cathedralis ac reliquos de clero & populo Civitatis, etiam pro levibus causis ad dictum locum suæ residentiz, istam omninò deserendo apud Cathedrali, quam quandoque, activo præsertim tempore, prædecessores habere consueverant. Idcirco Capitulum prædictum recursum habere decrevit ad Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium, principaliter & unice pro continuatione dictæ retroactæ observantiz circa deputationem Vicarii particularis pro ipsa Civitate, cum titulo & potestate Generalis ut supra, ita ut pro eorum causis extra proprios lares & ad præfatum locum residentiz ab Episcopo evocari non possent, Cumq; vel circa initia susceptæ Advocacionis, vel fortè dum adhuc indeterminatus huic pessimæ occupa-

ioni me non subjeceram, desuper consultus essem, Ab hujusmodi assumpto omnino abstinendum fore censui, utpotè non sustentabili, sed potiùs assumi debere alterum punctum residentia, ac erectionis Tribunalis in Cathedrali, quo mediante, melius ejusdem Civitatis & Capituli juribus & honorificentia consultum esset, cogendo scilicet Episcopum ad residendum, ac habendum Tribunal erectum apud Cathedrali, & in ipsa Civitate pro majori parte anni.

Prout assumpta desuper desputatione, quamvis in puncto juris agnoscerent Patres responderi debere pro residentia pro majori parte temporis, Nihilominus, ob retroactam observantiam, nec non aeris asperitatem, aliasque parum felices loci circumstantias, illam præsertim quod Episcopi prædecessores in isto consueto loco congruam accommodaverant habitationem, in dicta Civitate satis congruam, De anno 1647. proponente Cardinali Cornelio, censuit Episcopum præcisè obligatum esse ad residentiam apud Cathedrali in temporibus præscriptis à Sac. Concilio Tridentin. sess. 23. de Reformat. cap. primo, ab Adventu scilicet ad Epiphaniam, & à die Cinerum ad Octavam Paschæ inclusivè, ac etiam in solemnitatibus Pentecostes & Corporis Christi.

Eadem autem residentia Episcoporum in hoc Oppido, Civitate & Cathedrali penè derelictis, illud præ ceteris inconveniens produxerat, quod clerus Ecclesiæ matricis Sancti Petri, in pago seu loco dictæ residentia, utpotè de facto assistentiam faciens Episcopo in functionibus, ac explicans partes Capituli Cathedralis, assumptis nomine & insignibus canonicalibus, cum sola Episcopi licentia, usurpandoque nomen Capituli & Ecclesiæ Collegiæ, denegare cepit Capitulo Cathedralis subjectione & obedientiam sede vacante, deputando proprium Vicarium, aliosque officiales; Cumque in vacatione circa annum 1612. in hujusmodi intrusione cum quibusdam litteris monitorialibus A. C. ob dicti Capituli tunc temporis vel ineptiam vel paupertatem, de facto se confosivisset, opera Episcopi successoris devenitum est ad concordiam, per quam stabilitum fuit quod ab ipso clero seu Collegio in casu vacationis sedis nominari deberent tres, quorum unus per ipsum Capitulum Cathedralis deputaretur ad omnimoda spiritualis jurisdictionis exercitium in hoc loco, privative ad Vicarium Generalem ab ipso Capitulo deputatum, ac omnino dependenter ab eodem Capitulo, atque ita servatum fuit usque ad tempus præsentis controversiæ, quando sopito dicto puncto residentia, assumptoque isto contra dictum clerum,

Per eandem Sac. Congregationem de eadem 1647. proponente Cardinali Franciotto resolutum fuit, clerum dicti Oppidi nullum jus habere in deputatione Vicarii, vel in exercenda jurisdictione Episcopali Sede vacante, sed in omnibus subjacere, ac obedire debere Capitulo Cathedralis ac Vicario per eum deputando, dicta concordia non obstant; Cumque pro observantia & executione dictæ resolutionis obtenta esset sententia ab A. C. clerus autem prædictus obtinisset à Signatura justitiæ committi causam in Rota coram Orsobono sub intitulatione *Acernen. Vicarii*, Assumpta etiam in hoc Tribunali disputatione, sub die 30. Maij 1650. prodiit resolutio conformis jam dictæ Sac. Congregationis, ut liquet ex decisione desuper edita inter illas *Orsob. dec. 220. confirmata sub die 1. Julij 1652. coram Bichio* subrogato in locum *Orsob. iacrim*

ad Cardinalatum evecti, atque ita utraque controversia finem habuit.

Tres igitur fuerunt puncti, seu inspectiones in tota ista causa cadentes, primus ad disputationis trutinam non deductus, in congressibus tamen examinatus, ad effectum reddendi capaces Capituli Agentes, quod non expediebat illum assumere, Super obligatione scilicet Episcopi deputandi in casu absentia Vicarium particularem pro Civitate, cum titulo, & facultate Generalis, ut supra; Secundò super obligatione ejusdem Episcopi residendi, ac Tribunal habendi in Civitate, & apud Cathedrali pro majori parte anni; Et tertio super jurisdictione Capituli sede vacante etiam in hoc loco.

Quatenus pertinet ad primam, dicebam minus fundatam esse Capituli prætensionem, cum tali sensu veritatis, quod censui ab illius prosecutione omnino abstinendum esse, Quoniam de jure Episcopus non tenetur aliquem habere Vicarium, sed volens cognoscere potest causas per seipsum, & quatenus etiam illum retinere velit, non cogitur habere, nisi unum sibi assistentem, etiam si esset Episcopus duarum Cathedralium æquè principaliter unitarum, ita ut revera essent duæ dioceses distinctæ juxta decisionem in *Viterbien. & Tuscanen. coram Cavalerio inter suas decif. 418.* Et consequenter multò minus duos Vicarios habere cogendus est in una & eadem diocesi, quamvis hæc nimium ampla esset, ita ut incolis alicujus partis, ob itineris distantiam, vel asperitatem nimium incommodum esset adire locum Tribunalis, quoniam exceptis causis brevioribus, & modici momenti cognosci solitis per Vicarium foraneum, neque dicta circumstantia amplitudinis & incommoditatis, de stricta juris censura haberetur in consideratione, juxta ea, quæ formiter discussa materia habentur superius deducta in *Tirafonen. disc. 22.* quæ tunc, dicta causa adhuc non disputata, in ista discurrendo deduc. bam, multò magis in hac facti specie, in qua agitur de adeò exigua diocesi, ac cessat dictum motivum incommoditatis, ut ponderatur in *Tarentina disc. præcedenti.*

Et quamvis agentes pro Capitulo, & consultores de partibus, magnum constituerent fundamentum in longæva retroacta observantia, ob quam prætendebant id esse præscriptum Dicebam tamen hoc fundamentum in specie rejectum esse per Rotam *decif. 297. par. 2. divers.* plenè reassumpta per *Campanil. in diversor. jur. Canon. rubr. 11. cap. 23.* cum alijs, de quibus in dicta *Tirafonen.* Ex ea clara ratione, quod hujusmodi actus dicuntur facultativi, non habiles ad præscriptionem, ac ad obligandos successores, juxta superius deducta in *Tarentina*, Ac etiam quia licet tali Vicario particulari pro Civitate, vel aliqua diocesis parte deputato, titulus Generalis tribuatur, nihilominus intelligitur improprie, & abusive, quia in effectu est foraneus, talem habens nuncupationem, cum Generalis sit unicus, ac ille qui residet apud Episcopum, unum & idem Tribunal cum eo constituens, ut apud allegatos.

Quoverò ad secundum punctum, seu inspectionem, dicebam scribens pro Capitulo, quod quamvis in puncto juris, ac cessantibus justis causis excusationis, vera sit regula, quod Episcopus potest in quacumque sibi visa diocesis parte residere, ibique Tribunal erectum habere, causas cognoscere, ac subditos evocare, juxta deducta in dicta *Tirafonen. & in decisionibus in ea causa editis, præsertim ultimis*

ultimis coram *Viccomite & Otalora*, Nihilominus id intelligitur discretè, & sano modo, ita tamen quod pro majori parte anni, cessante ut dictum est iusta causa, residere debeat, ac Tribunal erectum habere in ipsa Civitate, & apud Cathedrali, Ex ea clara ratione, quod cum Episcopus sit Ecclesiæ sponfus, non debet ab ejus sponsa diu separari, sed cum ipsa convivere, eodem modo, quo maritus cohabitare debet cum uxore ad text. in cap. inter corporalia de translatione Episcoporum; Et ex altera, quod dum constituit unum corpus cum Capitulo Cathedrali, cujus ipse est caput, non debet istud à reliquo corpore diu separatim remanere, ut disponitur per text. in cap. placuit 7. quæst. 1. Et firmant communiter Doctores præsertim glos. parva in dict. cap. placuit super verbo sedere, Geminian. ibidem in fine, ubi etiam Philipp. Franch. post num. 4. G. gl. Iulm. Duran. de modo Concl. General. celebr. par. 2. rubr. 18. num. 4. & par. 3. rubr. 50. num. 3. Gigas de residen. cap. 3. num. 12. Bertacchin. in tract. de Episcopo lib. 4. par. quæst. 4. & in repertor. sub verbo Episcopus Alvarez. in specul. jur. cap. 9. in princ. Gonzal. ad reg. 8. glos. 43. num. 192. Campanil. divers. jur. canon. rubr. 11. cap. 23. num. 151. Gratian. discept. Forens. cap. 655. nu. 27. & in addit. ad dec. Marchie 113. n. 2. Genuen. in manual. Pastor. cap. 31. num. 6. Mandos conc. 27. num. 8. Barbof. de potest. Episcopi alleg. 53. num. 3. & alleg. 80. num. 4. Rot. dec. 353. num. 60. par. 5. recent. Atque cum ea diligentia, quam tunc meliorem, ardor juventutis, & orium concedebant, non de facili inveniri potuit, qui contrarium firmaret.

Ex parte Episcopi replicabatur, præmissa procedere non dato legitimo impedimento, quod in præsentia adest dicebat ob rigiditatem seu intemperantiam aeris, adducendo exemplum Archiepiscopi *Conzani* propè illam regionem, continuam residentiam facientis, non in Civitate, sed in Oppido *Sancti Menna*, vel in illo *Sancti Andrea*, aut alio diocesis, Ac etiam Episcoporum, *Caputaquen. Aliphan. Angelonen. & similibus*; Verùm, inspecta etiam veritate, replicatio non videbatur considerabilis, neque dicti casus similes adaptantur ad hanc facti speciem, Id enim procedit quando impedimentum sit accidentalè, proveniens post Cathedrali erectionem, vel à Civitatis omnimoda depopulatione, vel ab aeris intemperie, tractu temporis ex aquarum inundationibus, seu alio casu contingente, ut verificatur in prædictis, & similibus Civitatibus, Non autem ubi agitur solum de rigiditate, vel sterilitate naturali regionis, itaut essent qualitates uaturales existentes etiam detempore erectionis Cathedrali, Tum quia esset redarguere Sedem Apostolicam de imprudentia, faciendi in tali loco potius quàm in altero diocesis hujusmodi erectionem, quæ non nisi causa cognita, omnibusque pensatis fieri solet; Tum quia si hujusmodi causa subsisteret, excusandi essent à residentia omnes Episcopi Cathedralium existentium in Alpibus, vel in Apennino, aliisque locis rigidum aerem, ac incommodum vivendi modum habentibus; Ac etiam quia cessante totali depopulatione, aeris defectus considerabilis est in quibusdam anni temporibus, non autem in omnibus, cum ille aer, qui æstivo & autumnali tempore est insaluber, non fit talis tempore hyberno, & veris, Et contra ille, qui est rigidus & asper in hoc tempore, non fit talis sed suavis, amœnus, & magis saluber in altero, ut reverà est casus præsentis controversiæ.

Dicebatur item ex parte Episcopi, dispositionem

Sac. Conc. Trid. sess. 23. de Reformat. cap. 1. sibi magis assistere, dum utitur alternativa circa residentiam in Civitate, vel diocesi, Atq; in dictis magis solemnibus anni temporibus ab eodem Concilio expressis, non cogit neq; præcipit, sed tantum hortatur, unde inferrebat excludi præcisam obligationem; Sed neque id subsistere advertebam, Tum quia hortatoria superioris necessitate importare dicitur, cap. præsentium 7. quæst. 1. cap. dudum 18. quæst. 2. c. 1. de test. cum concord. per Menoch. de arbit. cas. 461. nu. 19. & 20. dum præsertim Concilium utitur verbis nullo pacto, unde quædam præcisæ voluntas deduci videretur, Tum etiam magis ad rem, quod verba hortativa Concilii eò tendunt, ne id quod aliis ipsis Episcopis conceditur circa absentiam à Cathedrali, vel peragrandi diocesis occasione visitationis, vel etiam accedendi ad limina sive pro tempore ibi præscripto commorandi extra residentiam, fiat in his temporibus, Et sic hortatur, ne id quod aliis licitè facere possunt, in hujusmodi solemnioribus temporibus agant, cū aliis idem Concilium sess. 6. de Reformat. c. 1. explicitè, & in dicto loco implicitè, profiteatur confirmare, & renovare magis, quàm corrigere dispositionem sacrorum canonum circa Episcoporum residentiam, ideoque alternativa ibi posita inter Civitatem, & diocesis intelligenda est discretè, & juxta ipsorum canonum dispositionem, non autem, quod omninò derelicta Cathedrali, licitum reddatur in omnibus anni temporibus in alio loco continuam residentiam habere.

Demum quoad tertium, & ultimum punctum, scribentes pro dicto clero seu Collegio, non negabant regulam assistere Capitulo Cathedrali, tam de jure communi, quàm ex *Sac. Conc. Trid. sess. 24. de Reformat. c. 16.* succedenti in Episcopali jurisdictione per universam diocesis, constituiebant tamen fundamentum in concordia ut supra inita, Sed facilis fuit responsio ex illius manifesto defectu, tam ratione causæ, quàm ratione solemnitatis, cum receptissimū sit, sacros canones de prohibita bonorum Ecclesiæ alienatione disponentes, præsertim verò *extrava. ambrosiæ*, percutere, nedum alienationem bonorum temporalium, sed etiam illam jurium incorporalium ac jurisdictionalium, Atque juxta magis veram & receptam opinionem, transactio quoque venit sub nomine prohibita alienationis ex deductis in hujus causæ decisionibus coram *Oubobono. & Bichio*, & sæpè in sua materia sub titulo de alienationibus præsertim in *Januen. donationis pro Raggo*.

Non negabant scribentes in contrarium hujusmodi propositionum veritatem, insitebant tamen in Beneplacito præsumpto resultante ex lapsu longissimi temporis 30. annorum, dum concordia inita erat de anno 1613 Et quamvis ego scribens pro Capitulo objicerem de Bulla *Urbani VIII.* edita de anno 1641. tollente hujusmodi Beneplacitum præsumptum, de qua Bulla scriptum in sua materia sub tit. de alienationibus & contra actibus, Replicabant tamen, & bene, quod quidquid sit de illa in aliis casibus, receptum est non procedere in contractibus inter duas Ecclesias vel personas Ecclesiasticas ob cessantem malam præsumptionem usurpationis, & potentia, cujus ratione illa edita fuit, ut in *Vicen. portionum prima Junij 1643. Dumozetto inter suas dec. 713. Romana census 13. Junij 1665. Priolo & frequenter*, unde meritiò Rota in utraq; decisione hanc responsionem neglexit.

Respondebam secundo, dictam conclusionem super Beneplacito præsumpto procedere, quatenus cū lapsu longissimi temporis concurrat etiam observantia, quæ debet esse pacifica, continua, & univoca, non autem æquivoca, & quæ in præsentia cessabat, quoniam

niam

niam licet dicta concordia inita esset de dicto anno 1613. Nihilominus id sequutum fuit sede plena, & cum opera & mediatione novi Episcopi, ob cuius longam superviventiam, usque ad annum cititer 1640. observantia ob istius Episcopi mortem in prima vacatione remanebat multum brevis, & consequenter non intrabat conclusio, atque istud motivum utpotè clarum & omninò tutum in utraque decisione admittum fuit, & cum eo processum.

Respondendam tertio, quod ex eadem *extravag. ambitiose*, non sufficit solemnitas consistens in Beneficito Apostolico, sed requiritur etiam copulative iusta causa, quam receptum est ab ipso Beneficito non suppleri, qua causa deficiente, necessitatis, seu evidentis utilitatis etiam in terminis juris communis & circumscripta dicta Bulla, neque intrat Beneficium præsumptum, ex ea clara & convincenti ratione, quod fictio seu præsumptio supplet quidem veritatem, sed ultra eam non operatur, unde cum certum sit quod absque iusta causa, quæ in præsentem omninò deficiebat, super actu evidenter læsivo, & præjudiciali, expressum Beneficium concessum non esset, Idcirco intrare non poterat præsumptum, ut advertitur *dec. 82. in 10 p. 11. rec. & in aliis frequenter*, cū sit propositio hodiè pariter recepta, Idcirco ex isto etiam motivo, quamvis in decisionibus non deducto, cessabat dictum fundamentum Beneficiti præsumpti, multo magis omnibus dictis responsionibus in simul ponderatis, unde propterea, reflectendo etiam ad solam veritatem, omnes dictæ resolutiones, tam Sac. Congregationis, quam Rotæ, probabiles, ac bene fundatæ visæ sunt.

C O L O N I E N
S E U
N U L L I U S E X E M P T I O N I S
P R O
A B B A T I S S A M O N A S T E R I I
E S S E N D I E N .
C U M
A R C H I E P I S C O P O .

Casus disputatus in Sac. Congregatione Episcoporum & Regularium, & solutus per concordiam.

De exemptione ab Ordinati jurisdictione competente alicui Monasterio Monialium vel Ecclesiæ principali, An competat alteri Monasterio vel Ecclesiæ subiectæ vel dependenti: Et quid etiam respectu curæ animarum, & administrationis Sacramentorum in illis partibus, in quibus receptum non sit Concilium Tridentinum.

S Y M M A R I U M .

- 1 *Acti series.*
- 2 **F** Privilegia exemptiva non suffragantur quoad jurisdictionem delegatam.
- 3 *In locis, in quibus non est publicatum & receptum Sac. Conc. Trid. cessat dicta jurisdictione delegata.*
- 4 *Exemptio competens Monasterio seu Ecclesiæ principali, competit etiam ejus membrs, & Ecclesiis unitis & de mensa.*

5 *De notabili differentia inter subjectionem nativam & dative & unionem Ecclesiæ alias libera, vel illius, qua nascitur unita & subiecta.*

6 *Ex quibus probetur unio seu subiectio.*

7 *Ad præscribendam jurisdictionem contra exemptos requiritur quadragenaria cum conscientia & patientia.*

8 *Exempti & immediate subiecti Sedi Apostolica non possunt se subicere Ordinario.*

9 *De decreto irritanti appposito in privilegiis, an & quando inficiat contrariam possessionem & prescriptionem.*

D I S C U R S U S XXV.

Monasterium Monialium *Essendien.* cujus Abbatissa ratione notabilis jurisdictionis temporalis, ac etiam spiritualis, fortè eum territorio separato, & qualitate *Nullius*, Principis ac Prælati figuram facit, habet sub se Monasterium, seu Collegium, pariter Monialium *Relingusanum*, cujus Præpositissa per illas Moniales seu Canonissas eligi solita, per istam Abbatissam confirmatur, & cujus Monasterii seu Collegii Ecclesiæ annexa est cura animarum populi in eo loco viventis, de jurisdictione temporali dictæ Præpositissæ fortan existentis; Cumque non dubitetur istum locum *Relingusanum*, esse intra fines diocesis *Colonien.* ut etiam non improbabiliter dici posse videtur de eodem loco *Essendien.* cum eadem privilegia Apostolica exemptiva, illud præsertim *Innocentii VIII.* id enuncient, Idcirco Archiepiscopus, præterdens ita quoque per prædecessores practicatum esse, istud Monasterium seu Collegium *Relingusanum*, ejusque Ecclesiæ & clericos visitare volebat, alioque Episcopalis jurisdictionis & diocesanae legis actus exercere. Cumque dicta Præpositissa de facto se opponeret, illam censuris subjecit, unde propterea, tam ex parte ipsius, quam etiam principaliter ex parte dictæ Abbatissæ *Essendien.* habitus fuit recursus ad Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium, à qua ob aliquam negligentiam agentium pro hac parte, Archiepiscopus, docto de exercitio aliquorum actuum jurisdictionalium, obtinuit resolutionem super ejus manutentione in possessorio, Adversus quam resolutionem obtento iterum audiri, cum in hoc statu ad causam ex hac parte evocatus essem; In congressibus desuper habitis pro ejus directione, difficultatem habebam ex eo, quod utrumque Monasterium, subiectum habebat clerum & populum, cum quo in eorum Ecclesiis cura exercebatur & Sacramenta ministrabantur, unde procedendo cum præsupposito jurisdictionis per *Sac. Concil. Trid.* aliasque posteriores Constitutiones Apostolicas ad ejus limites seu ampliationem editas, Crdinariis locorum etiam in locis exemptis delegatæ, difficultatem non levem habebam etiam cum ipsomet principali Monasterio *Essendien.* in quo utpotè amplissimè exempto, Archiepiscopus ejusque Officiales nullam præterdebant jurisdictionem, illam restringentes ad istud *Relingusanum*, ne scilicet hujus disputationis occasione, dum non bene justificari videbatur territorium separatum, excitaremus dormientes, atque pro defendendo accessorio, resultaret subiectio ipsius principalis, cum privilegia exemptiva quantumvis ampla suffragentur quoad ipsum Monasterium & personas intrâ ejus ambitum, non quoad clerum & populum juxta

theori-